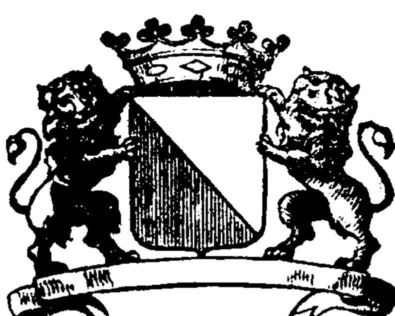
A°. 1856. N°. 277.

VRIJDAG 21 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 21 November.

Vernietiging van uitspraken van Gedeputeerde Staten.

Met eene belangstelling, die, ook na de afdoening der zaak, niet behoort te verflaauwen, hebben wij de beraadslaging gevolgd, den 14. dezer in de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het Adres van *A. J. Geluk* wegens zijne inlijving bij de Nationale Militie gehouden. — Het geldt niet een persoonlijk geschil, maar beginselen, wier toepassing voor de regten der ingezetenen, voor hunne burgerlijke, niet politische vrijheid, hoe lang zoo meer bedenkelijk wordt; het geldt de buitengewone uitbreiding, sedert 1851 aan Art. 133 der Grondwet gegeven en welke de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken, ten deze eenstemmig met den Heer *Thorbecke*, geenszins wil laten varen. — »Waar ik voor mij prijs op stel, zeide de Heer *Simons*, het is op de uitlegging van Art. 133 der Grondwet; op 's Konings magt over *alle* besluiten van Gedeputeerde Staten, *de uitspraken daaronder begrepen*." (1) - Te vergeefs was eerst door de Commissie, belast met het onderzoek der inlichtingen van de Regering op gemeld Adres, (2) later door haren rapporteur, den Heer *van Nispen van Sevenaer*, aan de parlementaire debatten van 1850 over de provinciale wet, in 't bijzonder aan het Advies van den schranderen Jurist *Schooneveld*, alsmede aan het antwoord van den toenmaligen Minister *Thorbecke* herinnerd, ten betooge, dat de magt des Konings tot vernietiging van de besluiten der Gedeputeerde Staten, zich niet kon uitstrekken tot zoodanige uitspraken, die naar luid van sommige wetten, bepaaldelijk van die van 8 Januarij 1817 op de Nationale Militie, eigenlijk vonnissen waren in het hoogste ressort. Het beroep op Art. 133 der Grondwet van 1848, nagenoeg gelijkluidend met het Art. 149 (sedert 147) van die Staatsregeling, onder welke de *eind*uitspraak in zaken van Militie aan Gedeputeerde Staten was opgedragen, doet hier niets af. — Het koninklijk praerogatief behelsde geene regtsmagt, maar had onder de Grondwet van 1815, gelijk onder die van 1840 en 1848 de strekking, om de aanmatigingen van een welligt herlevend, buitensporig provincialisme te beteugelen. — »Is, vroeg de Hoogleeraar *Thorbecke* in de *Aanteekening* op hetzelfde Artikel, de regel ook toepasselijk — op *beslissingen* — in andere zaken, b. v. van algemeene belasting, van militie of schutterij, waar de wet, door het opdragen der beslissing aan de Staten, *een bijzonderen waarborg aan de ingezetenen wilde schenken?*" (3) — De inkleeding der vraag toont ten klaarste, welke meening de scherpzinnige Schrijver aankleefde. — En nog in 1848, in de *Bijdrage tot de herziening der Grondwet*, herhaalde hij de vraag in weinig verschillende bewoordingen: »Of ook, wanneer de Staten als administratieve regters geroepen, vonnisden, op uitspraken in zaken van kiesregt, algemeene belasting, militie, schutterij, waterstaat, armwezen, plaatselijke gemeentezaken, wier beslissing hun door de wet is of kan zijn opgedragen?" — (4) Het was de tijd, toen velen dachten aan eene doeltreffende regeling van de zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State, voortaan met de administratieve regtsmagt in hooger beroep over beslissingen van Gedeputeerde Staten te bekleeden. — (5) Wij twijfelen niet of dit punt zal bij de aanstaande overweging van het voorstel van wet over eene verbeterde inrigting van dat aanzienlijk Collegie, op welks hervorming sints eene lange reeks van jaren vruchteloos werd aangedrongen, ernstig ter sprake komen tot waarborg der ingezetenen tegen ministeriele willekeur. — Nog een ander middel dan dat der opdragt van de hoogste regtspraak in die geschillen aan den Raad van State, ligt voor de hand. — De heer *Thorbecke* heeft dezer dagen ter loops gewaagd van eene bijzondere wet, die in België het beroep in cassatie in militie-zaken had toegelaten. (6) — Hij verklaarde overigens uitdrukkelijk, dat zijns inziens »de magt van den Koning om te vernietigen, *algemeen* is; dat die zich uitstrekt over *al* de besluiten van Provinciale Staten of van Gedeputeerde Staten, het betreffe nu een geschil van bestuur of welke andere zaak." — Wij aarzelen niet die stelling met den voormaligen Hoogleeraar te betwisten en tevens de voorkeur te geven aan een grondig en contradictoir onderzoek bij den Hoogen Raad, die gelijk het Hof van Cassatie in België, de uitspraak der Gedeputeerde Staten zoude in stand houden of vernietigen. — Wij meenen met den heer *van Nispen*, dat een *recours* op den Koning uit den aard der zaak niets anders zou beteekenen »dan een recours op den Minister, die alzoo regter zou worden in zijne eigene zaak." — Hoe? in België, waar steeds dezelfde wet van 8 Januarij 1817 op de Nationale Militie, gelijk bij ons, wordt toegepast; waar uit die toepassing geschillen rijzen, die dáár, wat het regtspunt betreft, door het voornaamste regterlijk ligchaam worden beslist; (7) in België, waaruit een zoo aanmerkelijk deel van onze provinciale en andere organieke wetten is ontleend, heeft men in 1849 die meerdere zekerheid aan de ingezetenen geschonken; terwijl in Nederland sedert 1851 de mindere waarborg, welken men te rekenen van 1817 had bezeten, eensklaps is opgeheven! Welk een onverklaarbare uitbreiding van gezag met behulp van een artikel der Grondwet, dat te voren werd erkend, alleen tegen het provincialisme gerigt te zijn, maar den Minister die 's Konings Besluit onderteekent, volstrekt niet tot regter te maken!

Het Belgische stelsel moge, volgens den heer *Thorbecke*, eene afwijking zijn, het is voorzeker verkieslijk boven de oppermagtige beslissing van een Minister, die de dubbele *collegiale* uitspraak van den Militie-raad en van Gedeputeerde Staten, misschien zonder zich aan het Advies van den Raad van State te bekreunen, den bodem kan inslaan; van een' Minister, die heden of morgen welligt meer in de natuurwetenschappen, dan in de kennis en oefening van het administratief regt uitmuntende, in elk geval doorgaans met werkzaamheden overkropt, veelal verhinderd wordt uit eigen oogen te zien, zoodat hij tot een of ander hoofd-ambtenaar bij het Departement zijne toevlugt om voorlichting moet nemen (8). — Wij maken de woorden van *de Bosch Kemper* tot de onze: »Den Koning te laten beslissen op de voordragt van eenen verantwoordelijken Minister, geeft in de meeste zaken geen waarborg hoegenaamd." (10)

Utrecht, G. W. VREEDE.
20 November 1856.

(1) *Bijblad*, bl. 114 volgg., 14 November 1856.

(2) *Bijlagen* bl. 90 volgg. (23 September 1856.)

(3) *Aanteekening op de Grondwet*, II. 106, 107: „tegen provinciale maatregels."

(4) Bladz. 75.

(5) *Voorduin*, *Gesch. en Beginselen der Grondwet*, bl. 178.

(6) Zitting van 14 November jl.

(7) Reeds in 1850 werden vijf uitspraken van Ged. Staten in cassatie vernietigd, 22 gehandhaafd. (*Statistique générale de la Belgique.*)

(8) Verg. de wet van 18 Junij 1849 (*Loi sur le recours en cassation en matière de milice. Delebecque, Bulletin usuel des Lois et Arrêtés concern. l'administration générale* (1844—1852) Bruxell. 1853 p. 255.

(9) Z. het Advies van den heer *Schimmelpenninck v. d. Oije.*

(10) *Handleiding tot de kennis van het Nederl. Staatsregt*, § 333.

— In den algemeenen politieken toestand van Europa is geene verandering gekomen. Hoe het met enkele vraagstukken heden staat, zal men onder Parijs kunnen zien. Omtrent de inwilliging, die Rusland zou hebben aangeboden te doen, mits de Donau-Vorstendommen en de Zwarte zee ontruimd werden, is men het nog niet eens; men gelooft evenwel, dat in ieder geval Engeland weder gretig het gebeurde in de Azofzee zal te baat nemen, om zijne grieven tegen Rusland te vermeerderen, en er de voortdurende aanwezigheid zijner schepen in de Zwarte zee op te gronden. In die zaak van het schieten uit Jeni-Kalé, trouwens met loskruid zegt men, op de Britsche kanonneerboot moet Rusland echter geheel in zijn regt wezen, naar men meldt.

Van eene enkele zijde wordt er nog eenig geloof gehecht aan krijgshaftige plannen van Pruissen tegenover Zwitserland; het kabinet van Berlijn zou aan Baden verlof gevraagd hebben tot doortogt van troepen, als dit noodig mogt wezen, en de heer *Sydow* had te Bern met zooveel ernst gesproken van de regten van Pruissen, dat men vreesde, dat de ligtgevoelige Zwitsers er over geërgerd zouden worden. Die vrees is echter in beide opzigten te overdreven; niets kan met grond aan eene schikking der kwestie van Neufchatel doen twijfelen, omdat Pruissen er eene zeer gematigde houding in genomen heeft, en zekerlijk in zal handhaven.

De berigten uit Konstantinopel geven te kennen, dat *Reschid's* benoeming tot grootvizier geene nederlaag voor den Franschen, maar voor den Oostenrijkschen invloed was. *Aali Pacha* had tijdens zijn verblijf te Weenen verpligtingen tegenover Oostenrijk op zich genomen, die hij niet kon vervullen. Van daar zijn aftreden. *Reschid* ondervond intusschen steeds groote moeijelijkheden in de zamenstelling van het kabinet.

In Spanje is te Malaga oproer uitgebarsten. Het is wel dadelijk bedwongen, maar men beschouwt die gebeurtenis als de enkele bliksemstraal, die wel eens een hevigen storm voorafgaat. De inkorporatie der militie in het leger heeft in Spanje het misnoegen vrij algemeen gemaakt.

In België wacht men over de onderwijs buitendien kwestie gewigtige diskussiën, die morgen ons zullen geworden.

In onze 2. Kamer zijn belangrijke beraadslagingen gehouden bij gelegenheid der interpellatie van de heeren *Meeussen*, over het belemmeren van godsdienstoefeningen op opene plaatsen, en *Hoynck*, over de cirkulaire betreffende het openbaarmaken van aanbevelingslijsten voor regterlijke betrekkingen. Ofschoon tot geene bepaalde beslissingen geleid hebbende, verwijzen wij onze lezers toch naar de over beide punten gevoerde belangwekkende diskussien.

— Uit het *Weekblad van het Regt* leest men:

Uit de memorie van beantwoording over de staatsbegrooting van 1857 leeren wij iets, wat wij niet wisten: »het Fransche strafwetboek, althans het stelsel daarvan, is voor ons *door lange gewoonte* NATIONAAL geworden." Het is een vreemd verschijnsel. Eerst laat men ons jaren en jaren wachten op de vervanging van een wetboek, dat men erkent te strijden èn met het regt, èn met onze zeden en begrippen. En, nu het lang genoeg geduurd heeft, zegt men eindelijk: »nu behoeft het niet meer; het heeft nu zoo lang geduurd, dat het NATIONAAL is geworden." Na die mededeeling intusschen, bevreemdt het ons minder, dat de tegenwoordige minister geen ander plan heeft, dan het stelsel van *partiële wijziging* van zijn voorganger, dat ons nog altijd meer gemakkelijk dan doelmatig voorkomt, voort te zetten.

— Bij Zr. Ms. besluit is aan mr. *J. S. Lotsy*, als regter-plaatsvervanger in de arr.-regtb. te Dordrecht, en aan mr. *P. Gouverneur*, als kantonregter te Breda, op hun verzoek, eervol ontslag verleend.

— Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Zierikzee, mr. *J. de Clercq van Weel*, advokaat te Ooltgensplaat.

— Bij Z. M. besluit zijn de heeren mr. *H. C. du Bois*, minister-resident bij de Vereenigde Staten, van Amerika, overgeplaatst bij het hof van Denemarken; mr. *T. M. Roest van Limburg*, zaakgelastigde te Lissabon, tot minister-resident bij de Vereenigde Staten van N. Amerika; *J. P.* baron *Aerssen Beijeren van Voshol*, raad van legatie bij Zr. Ms. gezantschap te Parijs, tot minister-resident bij het hof te Portugal en jhr. mr. *W. G. van de Poll Jr.*, sekretaris bij Zr. Ms. gezantschap te Brussel, overgeplaatst bij hoogstdeszelfs gezantschap te Parijs.

— Z. M. heeft benoemd bij het wapen der art. tot generaal-maj. den kol. jhr. *C. D. P. Singendonck*, inspekteur van het wapen.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan jhr. mr. *D. R. Gevers Deijnoot*, kantonregter te Rotterdam, tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Keizerlijke orde van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken en aan kapt. *A. E. Mansfeldt*, tot het aannemen en dragen van de versierselen van ridder der orde van het Zwaard, hem door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

— Bij besluit heeft Z. M. den heer *G. J. Mees*, die den 31. Dec. 1856 als direkteur bij het algemeen

rijks-entrepôt te Rotterdam moet aftreden, op nieuw als zoodanig te benoemen.

— Gister zijn aan de hoogeschool te Leiden in de regten publiek gepromoveerd, de heeren *J. C. de Koning* en *H. Timmers Verhoeven*, beiden geboren te Dordrecht, de eerste na verdediging van een akademiesch proefschrift over de verbindtenis onder eene opschortende voorwaarde; en de tweede met theses.

— Te Groningen zijn den 19. November tot doktoren in de beide regten bevorderd de heeren *W. B. S. Boeles*, van Noorddijk en *J. W. F. W. Buning*, van Appingadam, beide na het verdedigen van theses.

*— Uit Amersfoort schrijft men ons, dat den 18. dezer aldaar twee wachtmeesters van het reg. veld-artillerie zijn in hechtenis genomen, die een zak haver bij zich hadden, welke men vermoedt, dat door hen van het magazijn was medegenomen. Een hunner heeft zich door ophanging van het leven trachten te berooven, doch zulks in tijds gemerkt zijnde, is hij, meent men, nog behouden.

— Eergisteren namiddag is te Amsterdam iemand gearresteerd, beschuldigd van het vervaardigen van valsche kassiers-briefjes op eenige der meest geakkrediteerde huizen aldaar. (*Res. blad.*)

— De Amsterdamsche bladen bevatten de akte van beschuldiging tegen *A. A. Pfeiffer*, oud 36 jaar, geneeskundige te Bussum, beschuldigd van moedwilligen doodslag met voorbedachten rade van zijne huisvrouw, op 5 Sept. ll. Uit dat uitgebreide stuk blijkt, dat de beschuldigde in de laatste jaren allerlei pogingen in het werk heeft gesteld, om van zijne vrouw ontslagen te worden, zonder dat het aantoont, welke reden hij daartoe kan gehad hebben; dat hij haar gedurig van echtbreuk beschuldigde, en haar zelfs zoover had weten te brengen, dat zij hare schuld deswege in tegenwoordigheid der dienstmeid bekende, en hem vergiffenis voor haar wanbedrijf gevraagd had; dat echter later door haar herhaaldelijk was gezegd, dat zij dit enkel en alleen beaamd had, omdat hij beloofd had, dat zij, hare schuld bekennende, bij hare 3 kinderen zou blijven, doch dat, toen op den 5. Sept. ll. des morgens *P.* in zijne apotheek zat te huilen, door zijne vrouw is gezegd, „laat hem maar huilen, ik weet, dat ik onschuldig ben aan het kwaad waarvan hij mij beticht," waarop *P.* in woede ontstoken een amputatie-mes van den wand heeft gehaald, en zijne vrouw daarmede heeft vermoord.

— Uit Vlaardingen wordt geschreven, dat de laatste schepen van de haringvloot binnen zijn, en dat de vangst dit jaar als zeer gezegend te beschouwen is.

TEXEL, 20 November.

Binnengekomen: Johanna Christina, kapt. *de Lang*, van Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 20 *Nov.* 1.05 El; + AP. 8,00. Gev. 2 d.
Keulen, 19 „ 5 v. 9 d. (5 v. 9 d. Rijnl.)
Gev. 3 d. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister, is aan de orde de interpellatie van den heer *Meeussen*, omtrent de maatregelen, die van Regeringswege genomen zijn of kunnen genomen zijn, ter uitvoering van artikel 167 der Grondwet, omtrent de godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen.

Na eene ontwikkeling van den geest en de bedoeling van gemeld grondwetsartikel, en in verband daarmede van de wet op de kerkgenootschappen, heeft de heer *Meeussen* eenige feiten bijgebragt, waaruit van belemmering van het houden van openbare godsdienstoefeningen, in plaatsen, waar men daartoe, volgens de 2. al. van art. 167 geregtigd zou zijn, is gebleken. De plaatsen zijn Ossendrecht, Uhlenkoten en Baarle-Nassau.

Hij heeft derhalve gevraagd: 1. of de handelingen, die ten deze in Noordbrabant hebben plaats gehad, zijn geschied ten gevolge van bevelen van de Regering, en zoo ja, 2. of de Regering voor het vervolg zal voortgaan met het feitelijk beletten van openbare godsdienstoefeningen als door hem zijn aangeduid, dan wel of, ingeval de Regering vermeent, dat die godsdienstoefening ontwettig is, zij de beslissing daaromtrent zal overlaten aan de regterlijke magt.

De Minister van Justitie heeft in het breede den spreker beantwoord en hoofdzakelijk doen uitkomen, dat de Regering, verre van eenige godsdienstige vervolging tegen wien ook te bedoelen, evenwel geroepen is de bestaande wet toe te passen. Z. Ex. omschreef vervolgens de verschillende kathegorien van verboden godsdienstoefeningen, en gaf als beginsel der Regering te kennen, dat, volgens den geest en de bedoeling der wet zelve, de beoordeeling daarvan is overgelaten aan het Openbaar Ministerie, dat alleen bevoegd is een onderzoek in te stellen nopens het regt tot het houden van openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en openbare plaatsen daar waar dit, krachtens de 2. alinea van art. 167, volgens wetten en reglementen, zonder interruptie, heeft plaats gehad.

Tot rigtsnoer strekt een kon. besluit van 1822. Uit het onderzoek, dat nu door den prokureur-generaal in Noord-Brabant, op zijn verlangen, is ingesteld, blijkt, dat in de drie genoemde plaatsen het regt niet bestond tot het houden van processiën, als zijnde eerst gehouden *na* het besluit van 1822. Z. Exc. legt voorts eenige staten over, die de slotsommen behelzen van het door den prokureur-generaal in Noord-Brabant ingesteld onderzoek. Z. Exc. geeft met aandrang als het gevoelen der regering te kennen, dat de politie niet uitsluitend verpligt is, om overtredingen te konstateren bij processen-verbaal, maar ook bevoegd is die overtredingen te voorkomen uit den aard en volgens de roeping der politie-magt.

Het spreekt van zelf, dat daarbij met behoedzaamheid en gematigdheid moet worden te werk gegaan, vooral waar het blijken mogt, dat godsdienstoefeningen te goeder trouw zijn gehouden en zonder opzet om de wet te overtreden, en zoo zijn dan ook in den laatsten tijd voorschriften van hem uitgegaan. Mogten de belanghebbenden redenen hebben om zich te beklagen over het tegengaan van hetgeen zij vermeenen hun regtens te zijn vergund, dan kunnen zij zich daaromtrent tot de regering wenden, die gaarne met de meeste onpartijdigheid hunne beweerde regten zal onderzoeken. 's Ministers ambtgenoot voor de R. K. Eeredienst, heeft zich bereid verklaard hem daarin alle noodige ondersteuning te verleenen.

De minister voor de Roomsch Katholieke Eeredienst heeft die verklaring bevestigd en gezegd, dat bij zijn departement over deze zaak licht te verkrijgen, is dat niet is te versmaden. Hij hoopte en vertrouwde, dat door de gemeenschappelijke pogingen van de beide ministers, er een einde aan de ontstane moeijelijkheden komen zou en dat het daardoor mogelijk zou worden, dat het niet meer noodig zijn zou, om in het vervolg over dergelijke zaken in deze vergadering het woord te voeren.

De heer *van Lijnden* die met het beginsel van de Regering instemt, heeft de opmerking gemaakt, dat in de laatste jaren zich meer en meer in sommige lokaliteiten de zucht heeft geopenbaard tot uitbreiding van de bevoegdheid bij de 2. alinea van art. 167 gegeven.

De heeren *Meeussen*, *van Nispen* en *Storm* zijn bij herhaling opgekomen tegen het geopenbaarde beginsel van de Regering, alsof aan het Openbaar Ministerie en even zoo aan de politie zou toekomen het regt van beoordeeling in hoeverre eenige openbare godsdienstoefening als geoorloofd is te beschouwen.

Zij konden niet inzien waarom deze, even als alle andere zaken, die in strijd met de wet beweerd werden te hebben plaats gehad, niet op de gewone wijze voor den regter moesten worden gebragt.

Ook de Minister van Justitie heeft nog bij herhaling het woord gevoerd en is op het beginsel blijven staan, dat het de dure pligt der politie is, om de overtreding der wet te voorkomen en derhalve vervolgingen te verwijderen. Hij vreesde niet, dat dit tot eenige willekeur van de zijde van het openbaar Ministerie zou aanleiding geven. Naar zijne meening kwam het hier minder te pas in een onderzoek te treden naar feiten en te onderzoeken de regtsgeldigheid van het besluit van 1822.

Ook bleef hij er bij, dat alle klagten, die bij de Regering zouden inkomen, met naauwgezetheid en onpartijdigheid zouden worden onderzocht, terwijl hij er bijvoegde, dat hiertoe nog geene zoodanige klagten waren ingekomen. Hij gaf eindelijk te kennen, dat men met alle gematigdheid en behoedzaamheid zou te werk gaan, vooral als men te goeder trouw dwaalde, maar dat men tevens de wet zou handhaven, waartoe de regering verpligt was.

Op voorstel van den heer *van Lijnden* is besloten de staten door den Minister van Justitie overgelegd, te doen drukken en ronddeelen.

Nadat verschillende sprekers (de heeren *Meeussen, van Nispen, van Lijnden* en *Storm*) nog bij herhaling het woord gevoerd hadden en de Minister van Justitie ze had beantwoord, is de interpellatie daarmede afgeloopen.

Daarna is aan de orde de interpellatie van den heer *Hoijnk van Papendrecht*, omtrent de uitvoering, welke de Minister van Justitie meent te moeten geven aan de bekende circulaire van den voormaligen Minister van Justitie, van 20. Februarij ll., omtrent de geheimhouding van aanbevelingslijsten bij regterlijke vakaturen.

De heer *Hoijnck van Papendrecht* zegt, dat, toen bij aan de Kamer verlof heeft gevraagd tot het doen van deze interpellatie, hij gewaagd heeft van persoonlijke ervaring. Bij vertrouwt dat de Kamer overtuigd zal zijn, dat hij alleen het algemeen belang op het oog heeft. Hij is van oordeel en vele leden der regterlijke magt met hem, dat aan den Minister van Justitie de bevoegdheid niet mag toegekend worden, om bij cirkulaire niet alleen aan de regterlijke magt bevelen te geven, maar zelfs geene verzoeken te rigten. Volgens die meening is de Minister daartoe niet bevoegd, omdat daardoor inbreuk wordt gemaakt op het beginsel van de onafhankelijkheid der regterlijke magt, waarin de hoogste waarborg voor onpartijdig regt gelegen is.

Nu evenwel de ondervinding geleerd heeft, dat de vorige Minister van Justitie van eene andere meening was en hij verzoeken aan de regterlijke magt gerigt heeft; nu het gebleken is, dat het tegenwoordig hoofd van dat Ministerie door verschillende middelen de uitvoering dier cirkulaire tracht te handhaven, nu acht spreker het tijdstip daar, om de vraag hier ter sprake te brengen. In het algemeen, zegt spr., dat, naar zijne meening, de Minister van Justitie niet bevoegd is, aan de regterlijke magt bij cirkulaire bevelen te geven, ook niet, om verzoeken te doen. De regterlijke magt staat niet onder toezigt van den Minister van Justitie. De Minister is slechts belast met administratief gezag.

De regt. magt bestaat uit geene administratieve kollegiën. Dit kan ook niet anders, omdat bij een administratief gezag verondersteld wordt kontrôle en ondergeschiktheid aan hoogere autoriteit, hetgeen in strijd is met het beginsel van onafhankelijkheid der regterlijke magt, welke de Grondwet gewild heeft. De taak der regterlijke magt is uitsluitend die van regtspraak. De Grondwet heeft met de meeste naauwgezetheid de onafhankelijkheid der regterlijke magt verzekerd. Ook de wet op de regterlijke organisatie, een uitvloeisel van de Grondwet, heeft aan die onafhankelijkheid op de meest bepaalde wijze kracht gegeven.

Bij artikelen 1 en 2 der wet op de regterlijke organisatie, wordt de bevoegdheid der verschillende regterlijke kollegien bepaald en bij art. 5 wordt bepaald gezegd, dat de ambtenaren bij het Op. Min. verpligt zijn de bevelen na te komen, welke hun in hunne ambtsbetrekking door de daartoe bevoegde magt, van wege den Koning, zullen worden gegeven. Daarin ligt duidelijk opgesloten, dat, ten aanzien van de regterlijke magt, die bevoegdheid om bevelen te geven, aan het hooger gezag niet toekomt. En zoo deswege nog eenige twijfel bestond, dan beroept Spr. zich op hen, die tot de wet op de regterlijke organisatie hebben medegewerkt. Deze zullen zich herinneren, dat zelfs dit art. 5 niet zonder tegenstand in de wet is opgenomen, omdat velen daarin zelfs nog bezwaar vonden met het oog op de onafhankelijkheid der regterlijke magt.

Spr. zou dit betoog nog verder kunnen voortzetten. Hij wijst nog op art. 28, inhoudende, dat de leden van de regterlijke magt verpligt zijn het geheim te bewaren opzigtelijk de gevoelens, die in de raadkamer over *regtshangige gedingen*, door de regters zijn geuit. In dit voorschrift ligt wederom een waarborg voor de onafhankelijkheid der regterlijke magt, vermits de regter door die geheimhouding later nimmer kon blootstaan aan eene beoordeeling of veroordeeling van zijn gevoelen in de Raadkamer. De vraag dus, of de Minister bevoegd is bevelen aan de regterlijke magt te geven, moet ontkennend worden beantwoord.

Eene tweede vraag is, of de Minister bevoegd is verzoeken te doen. Oppervlakkig beschouwd, zou dit antwoord niet bezwarend zijn, omdat het denkbeeld van een verzoek de bevoegdheid in zich sluit, om daaraan, als dat verzoek in strijd met iemands meening is, geen gevolg te geven. Evenwel, indien men dieper over de praktische gevolgen nadenkt, dan moet het als twijfelachtig beschouwd worden. Gold het alleen de geregtshoven en de regtbanken, welke uit verschillende leden zamengesteld en levenslang benoemd zijn, het ware nog iets anders, maar het geldt ook de kantonregters, die op zich zelven staan en slechts voor vijf jaren zijn benoemd.

Welke nadeelige gevolgen zou het kunnen hebben, als de Minister van Justitie de bevoegdheid had aan dezen verzoeken te rigten? In welken moeijelijken tweestrijd zouden daardoor die regterlijke ambtenaren niet komen?

Maar er is meer. Al zou men aannemen, dat de minister bevoegd is een verzoek aan de regterlijke magt te rigten, dan houd dit op, wanneer het verzoek, ten gevolge van niet-opvolging, meer wordt dan een verzoek, en het karakter aanneemt van een bevel. Als een regterlijk ambtenaar, ten gevolge van verschil van opvatting niet aan dat verzoek voldoet en de minister vermeent eene waarschuwing te moeten geven, hetgeen een regterlijk ambtenaar, die gevoel van eigen waarde heeft, zeker als eene groote straf moet beschouwen, en als de voorzitter meent daaraan niet te moeten voldoen, de minister alsdan andere hulpmiddelen te baat neemt, dan wordt daardoor aan de regterlijke magt eene zedelijke dwang opgelegd en dan wordt het verzoek een bevel.

Spreker komt nu tot de bewuste cirkulaire. Daarin wordt gezegd, dat die lijsten van aanbeveling óf in raadkamer, óf in een overleg tusschen de voorzitters van een prokureurs-generaal of officieren van justitie

...ij de regterlijke kollegien opgemaakt wordende, ...als van geheimen aard te beschouwen zijn. In de cirkulaire wordt dat woord raadkamer zelfs ... gesteld. Misschien is het daarbij de bedoeling geweest, om te verwijzen naar art. 28 regterlijke organisatie. Dit kan echter niet opgaan.

Immers is daarbij sprake van gevoelens in de raadkamer over regtshangige gedingen. Maar dit in het midden latende, moet Spr. opkomen tegen het hoofddenkbeeld, dat de aanbevelingslijsten zouden zijn van geheimen aard. Dit is niet te rijmen met de wet op de regterlijke organisatie. Ten aanzien van den Hoogen Raad wordt aan deze vergadering eene lijst van zes kandidaten aangeboden, waarover in het openbaar wordt gestemd. De Provinciale Staten maken eene voordragt voor de Provinciale Hoven op. De wetgever heeft dus in deze zooveel geheim niet gewild, als de Minister van Justitie vermeent. Omtrent de regtbanken zwijgt de wet, maar had zij daaromtrent iets anders gewild, dan zou zij dit wel uitdrukkelijk bepaald hebben.

De wetgever heeft geen geheimhouding verlangd en daarom behoeft Spr. niet te antwoorden op het tweede argument der cirkulaire, inhoudende, dat, daar de lijsten van aanbeveling voor den Koning bestemd zijn, om daarop bij de benoeming zoodanig acht te geven, als Z. M. zal vermeenen te behooren, de openbaarmaking in strijd zou zijn met den eerbied, aan het Hoofd van den Staat verschuldigd. Spr. gaat nu verder en hij moet vragen, of er geen motieven zijn, om in stede van geheimhouding de publiciteit ten deze voor wenschelijk te houden?

Dit is zeker in het belang der Regering, opdat de haar voorgelegde voordragt de meest mogelijke waarborgen van geschikte kandidaten oplevert.

Spr. wijst op het gebeurde te Rotterdam, waar de minister geheimhouding van de lijst der kandidaten verlangde, en toen dit niet gebeurde, de benoeming buiten de lijst der kandidaten is geschied. Dit zou op zich zelve spr. geene aanleiding tot eene grief geven; hij eerbiedigt de regten der kroon; de koning kan benoemen wien hij wil; maar hij betwist den minister het regt, om tengevolge van een door hem gedaan verzoek, het gebiedend voorschrift van art. 52 der wet op de regterlijke organisatie voorbij te zien en de kandidaten lijst ongebruikt ter zijde te leggen.

De regtbank moet een lijst van aanbeveling inzenden, welke lijst aan den koning zal worden aangeboden, om daarop zoodanig acht te slaan als hij dienstig zal oordeelen, maar de lijst behoort dan ook den koning aangeboden te worden. Daardoor heeft de minister gehandeld in strijd met de wet en nu verwacht spr. van den minister bekend te worden gemaakt met diens zienswijze over de verdere uitvoering der cirkulaire.

De Minister van Justitie heeft de cirkulaire verdedigd en in verband daarmede de handelwijze der Regering om de voordragt van de Rotterdamsche regtbank ter zijde te laten. Ook hij is dienaangaande met de zienswijze van zijn ambtsvoorganger eenstemmig, dat de openbaarmaking der voordragten is in strijd met de regelen van kieschheid en betamelijkheid. Ofschoon Z. Exc. gaarne toegeeft, dat art. 28 der wet op de regterlijke organisatie spreekt van regtshangige gedingen, waaromtrent de geheimhouding aan de regterlijke kollegiën is opgelegd, zoo is hij evenwel van oordeel, dat bij analogie daaronder ook is begrepen het doen van voordragten of nominatiën.

De heeren *van Akerlaken*, *Godefroi* en *Dullert*, hebben zich met nadruk tegen den geest en inhoud der cirkulaire verklaard en dan ook met kracht bestreden de analogische uitlegging, door den Minister aan art. 28 gegeven. Eerstgemelde beweerde, dat door die cirkulaire was inbreuk gemaakt op de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van de regterlijke magt, die niet onder, maar nevens de uitvoerende magt is geplaatst, en dat dus de regterlijke magt niet gehouden is op te volgen bevelen of voorschriften van de uitvoerende magt, al mogen zij dan ook in den vorm van verzoeken zijn gegeven.

Inzonderheid deed de heer *Godefroi* uitkomen, dat dergelijke voorschriften doelloos zijn, omdat zij geen gevolgen hebben op de overtreders zelve, maar daarentegen eene onregtvaardigheid jegens de aanbevolenen, die door de terzijdestelling eener nominatie het slagtoffer zijn geworden van de luim des ministers. Hij waarschuwde mitsdien met ernst, dat de minister van Justitie door dergelijke aanschrijvingen niet verstoren zou de goede verstandhouding tusschen deze en de regterlijke magt bestaande.

Wegens het ver gevorderde uur is de voortzetting der beraadslaging bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 13 November.

Eenige verbeteringen worden ingevoerd. Men is begonnen met financieele verbeteringen door verhooging en regeling van belastingen en onderwerping daaraan van die vreemdelingen, welke hier eigendommen bezitten of zaken uitoefenen, die aan belasting zijn onderworpen.

Voor Smirna is een besluit van den Sultan verschenen, waarbij een geregeld kadaster is ingevoerd.

De geheele belasting te Smirna en omstreken is op 1,200,000 piasters bepaald, waarbij gevoegd zijn de kosten van inning, zoodat de som 1,400,000 piasters bedraagt. Dit besluit is aan al de gezantschappen medegedeeld.

SPANJE.

MADRID, 15 November.

Gister avond is onder voorzitterschap der koningin een ministerraad gehouden, waarin de heer *Pidal*, ondersteund door den president van het kabinet en den minister van gratie en justitie, de aandacht gevestigd heeft op de kwestie der bijeenkomst van de wetgevende vergadering. Beiden weken echter, waarschijnlijk, dewijl zij zich te zwak achtten, voor het misnoegen der koningin, dat deze duidelijk liet blijken, en drongen niet verder op de zaak aan.

De desertie van hen, die nu geroepen worden om bij het staand leger in dienst te treden, na geloot te hebben, in de meening, dat zij slechts tot de reserve zouden behooren, neemt hoe langer hoe meer toe. De meeste dier lieden hebben bij het verlaten hunner woonplaatsen alle middelen van bestaan moeten opgeven, en dien tengevolge hebben zij zich op verschillende punten vereenigd, om door roof en plundering in hun levensonderhoud te voorzien, hetgeen de veiligheid der wegen gewis niet heeft verbeterd.

De heer *Rios Rozas* heeft, naar men verneemt, zijne benoeming tot lid van den Koninklijken raad aan den heer *Nocedal* teruggezonden.

Gisteren heeft op klaar lichten dag op straat eene niet zeer stichtelijke vechtpartij plaats gevonden tusschen twee leden der gematigde partij, de HH. *Cea*, direkteur der loterijen, en *Jacinto Leon*, ex-afgevaardigde voor de Kanarische eilanden. De eerste heeft zijne tegenpartij een stuk uit het oor gebeten, waarop deze hem met zijn rotting een duchtige dragt slagen toedeelde en zoo doende ook zijn neus brak. Een talrijk publiek woonde deze voorstelling bij.

MADRID, 19 November.

Berigten van Malaga van den 12. Nov. melden, dat opstandelingen er het garnizoen hebben aangevallen en de republiek hebben uitgeroepen. De troepen hebben zich dapper verdedigd. De opstandelingen hebben 5 dooden gehad en de soldaten 7 gewonden. De orde is hersteld.

ZWITSERLAND.

BERN, 18 November.

De Pruissische gezant, de heer *v. Sydow*, heeft heden den Bondspresident, het te Frankfort aanbevolen verzoek tot vrijlating der gevangenen herhaald, ondersteund door de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Beijeren en Baden. Van eene ondersteuning van dit verzoek door nog andere diplomaten verneemt men nog niets; men verwacht dat de Russische gezant daartoe zal overgaan, terwijl welligt die van Engeland en Frankrijk eene neutrale houding zullen aannemen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 November.

Een gedeelte van het talrijk gevolg van het hof, en van het personeel der keizerl. stallen (80 personen tellende), de lijfwacht en de hofgendarmerie zijn eenige dagen vóór het vertrek des keizers van hier naar Italië vertrokken. De keizer zal in Italië veel luister verspreiden.

De aartshertog *Ferdinand* zal in de volgende maand naar Brussel vertrekken, er eenige dagen vertoeven en dan den keizer in Italië volgen. In de maand Maart zal hij andermaal zijne bruid te Brussel gaan bezoeken. Het huwelijk zal in Junij voltrokken worden.

TRIEST, 15 November.

De *Giornale del Regno delle due Sicilie* van den 7. Nov. deelt het koninkl. besluit mede, waarbij aan den heer *Th. d'Agoult* de koncessie is verleend van een ijzeren spoorweg van Salerno over Eboli naar Tarente.

De aartshertog *Ferdinand* wordt alhier verwacht, om de manoeuvers der Oostenrijksche vloot, die te Pola ligt, te kommanderen, tijdens het verblijf van den Keizer en de Keizerin alhier.

BERLIJN, 19 November.

Terwijl alle tijdingen daarin overeenstemmen, dat de zending van generaal *Dufour* mislukt is, gelooft men hier in de politieke wereld, ook volgens verschillende berigten, dat de Zwitsersche Bondsraad dit wel voorzien en den in Zwitserland zeer populairen generaal die moeijelijke taak alleen daarom opgedragen heeft, wijl men de mededeeling, dat zij mislukt en de in vrijheidstelling der gevangenen onvermijdelijk was, met minder misnoegen zal ontvangen als zij van hem komt, dan wanneer een ander haar doet. Voor het overige heeft zijne zending, voor zooveel men weet, ook op de hoofdkwestie in het algemeen betrekking.

Rusland moet de houding van Pruissen en Oostenrijk in de Holsteinsche kwestie niet goedkeuren.

De bijeenkomst van het Parijsch kongres in de volgende maand wordt betwijfeld.

ENGELAND.

LONDEN, 19 November.

Op een feestmaal, dezer dagen te Edimburg ter eere der uit he Krim terug gekeerde soldaten gegeven, heeft lord *Elgin* een warmen toast uitgebragt op het Engelsch-Fransch verbond en deszelfs langen duur; hierop liet hij een toast volgen, die in het bijzonder gerigt was tot den heer *Bruant*, Fransch konsul te Edimburg, welke daarop het volgende antwoordde:

„Na een even verschrikkelijken als roemrijken oorlog, acht ik mij gelukkig, hier mijne bewondering voor dat dappere Engelsche leger ten volle te kunnen uitdrukken. De bondgenooten hebben hunne oude wapenbroeders niet vergeten. De namen Alma, Inkermann, Balaklava, Sebastopol, zullen steeds uw onverschrokken moed en onwrikbare vastberadenheid in het geheugen terugroepen. Die medailles, welke ik heden op uwe borst zie schitteren, worden met evenveel trots door den Franschen soldaat gedragen. Oude ijverzucht is verdwenen, om plaats te maken voor die kameraadschap, welke slechts kan ontstaan door het gezamenlijk doorstaan dier gevaren, het gezamenlijk lijden dat de roem doet vergeten.

„De vrede heeft het werk gekroond; dien vrede der wereld heeft men te danken aan het verbond van twee groote volkeren, die nu hunne krachten, hun moed, hun verstand zullen aanwenden ten beste van landbouw, handel, nijverheid, en om den dankbaren volkeren welvaart en rijkdom te verschaffen.

„Dappere Engelsche soldaten, onze wapenbroeders, onze vrienden! Moge de vrede zoo vruchtbaar zijn als de oorlog roemrijk geweest is; het verbond tusschen Engeland en Frankrijk is de zekerheid voor de toekomst."

De partij in Amerika, welke zich de demokratiesche noemt, belijdt beginselen, welke niet gevoegelijk te rijmen zijn met de gewone beteekenis van dien naam. Wij laten hier eenige uit verschillende bronnen ontleende uittreksels volgen, welke dit bewijzen en aantoonen, hoe zonderlinge hulptroepen de heer *Buchanan* in zijn strijd tegen *Fremont* gehad heeft.

In den *Fitzburg Democr.* leest men: „De vrije arbeid is eene vervelende en onvruchtbare maatschappelijke instelling: — *Alle arbeiders moeten slaven zijn.*"

De *Democratic Richmond Inquirer* zegt: „Wij, mannen van het Zuiden zouden, voor al het goud der Indiën in ons midden uwe rijke, arbeidzame en lompe fabriekanten, noch uwe domme, onbeschofte en ongedisciplineerde arbeiders willen zien.

De *Democrate* van Zuid-Karolina zegt: „zoodra de arbeiders eene magt in den staat worden, is die feitelijk in revolutie."

De heer *Harper*, uit dienzelfden staat, stelt de volgende vraag: „zouden het paard en de os er iets bij winnen, zoo men hun trachtte te onderwijzen, of hunne indrukken te verfijnen?" en hij besluit met te zeggen. „Die zijn dag met handenarbeid doorbrengt, behoeft niet te kunnen lezen, om zijne ledige uren door te brengen."

Het *Day Book* eindelijk, een *demokratisch* blad dat te New-York uitkomt, verklaart dat: „De slavernij der Zwarten de grondslag is der Amerikaansche demokratie."

LONDEN, Donderdag 20 November.

Uit Parijs is ter beurze alhier het berigt ontvangen, dat in den financiëlen toestand eene aanmerkelijke verandering is gekomen.

De *Morning-Post* maakt melding van een gerucht, volgens hetwelk de Engelsche bank zou voornemens zijn eene nieuwe rentewet vast te stellen voor wissels die langer dan dertien dagen hebben te loopen.

Men schrijft uit Liverpool van den 20. Nov.:

Aangekomen de mailboot Atlantic van New-York en de stoomboot James Baines van Australië, aan boord hebbende 1102 mil. pond sterling.

— 20 *Nov.* Gek. 93¾; Sp. 3 pCt. 41½; 1¼ pCt. 23¾; Rusl. 5 pCt. 106; 4½ pCt. 95; Holl. 4 pCt. 96¼; 2½ pCt. 65¼; Sard. 5 pCt. 90.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 November.

Er is ten laatste een einde gekomen in de wijfeling, omtrent het vertrek van den Napelschen gezant van hier. Voor eenige dagen is hem berigt gegeven, dat hij zijne passen zou ontvangen. Men rekende nog op eene haastige schikking, en heeft nog een paar dagen het zenden der passen uitgesteld. Thans zijn ze hem evenwel toegezonden en zal hij Parijs binnen een paar dagen verlaten. Toch ziet er het Napelsch vraagstuk daarom niet ernstiger uit.

De zaken van Neufchatel schijnen daarentegen iets ernstiger tint te bekomen; althans men zegt dit en wel vooral op grond der redeneringen van de Pruissische pers.

Behalve dat Parma met Piemont meer en meer op welwillende voet komt, geeft Oostenrijk van zijne zijde blijk van meer toegevendheid. De dichter *Tacca* heeft amnestie bekomen, terwijl het beslag op de goederen van generaal graaf *Lecchi* en graaf *Onigo* is opgeheven. Zoolang dat beslag niet voor alle

genaturaliseerde Piemontezen is opgeheven zal Turijn evenwel de diplomatieke betrekking met Weenen niet herstellen. Intusschen wordt de toestand in Noord Italie nu toch niet meer gespannen. — Wat van een huwelijk tusschen den koning van Sardinië en de weduwe van *Leuchtenberg* is gezegd, schijnt niets waar te zijn.

De aanplakkers der oproerige biljetten zijn eindelijk gevat, althans drie er van. De regering had eene premie gesteld op hunne inhechtenisneming. Het zijn personen, die in verbinding staan met geheime genootschappen.

— 20 *Nov.* $4\frac{1}{2}$ pCt. 91,50; 3 pCt. 67,25; Sp. $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{1}{2}$; 3 pCt. 38.

MARSEILLE, 19 November.

De prijs van de granen blijft dalende. De aanvoer duurt voort en bedraagt heden 90,000 mudden.

Wij hebben berigten uit Athene van den 12. Nov. De laatste zitting der kamers was gesloten en daarmede was het vierde parlementaire tijdperk geëindigd. De nieuwe kamers waren tegen den 19. Dec. bijeen geroepen. De verkiezingen gingen geregeld en met orde voort. De kandidaten van het goevernement waren te Athene en te Pyreus benoemd. De koning werd den 13. November te Athene verwacht. Zoo wel te Pyreus als in de hoofdstad zou Z. M. met luister worden ontvangen.

Uit Tunis schrijft men van den 11. Nov., dat aldaar rust heerschte. De handel was er levendig en de pogingen van den Beij hadden den toestand van dat land zeer verbeterd.

Het *Journal de Constantinople* zegt, dat de heer *Bourée*, ambassadeur van Frankrijk in Perzië, Teheran heeft verlaten. De heer *Gobineau* bleef alleen achter, om het Fransche gezantschap te besturen.

B E L G I E.

BRUSSEL, 20 November.

Het ontwerp van 't adres in antwoord op de troonrede is door de daartoe benoemde kommissie eenparig goedgekeurd, behalve de 2 zinsneden over het vertrouwen in het ministerie en het onderwijs, waartegen het eenige lid der liberale partij in de kommissie, de heer *Delfosse*, gestemd heeft. Die beide zinsneden luiden:

„De kamer der Volksvertegenwoordigers deelt de belangstelling, welke de regering in de vorderingen van het Lager en Middelbaar onderwijs stelt. De voorspoed van het Hooger onderwijs verdient gelijke belangstelling en moet gegrond zijn op het algemeen vertrouwen. De betrekkelijke vrijheid van den Hoogleeraar heeft tot grens de vrijheid van geweten van den leerling en de loijale en grondwettige eerbied voor het Godsdienstig geloof der gezinnen, waarvan de regering slechts de verantwoordelijke gedelegeerde is. De regering van uwe Maj. aan de beginselen herinnerende, welke onze staatsinstellingen bezegelen en waarvan ze de stellige en getrouwe toepassing verlangt, heeft hare zorg betoond voor de toekomst der Universiteiten, zorg, welke de kamer der Vertegenwoordigers ten volle deelt."....

„De kamer begrijpt den pligt, welken ze zal weten te vervullen door haar ijver te paren aan die der regering, om aan de werkzaamheden van deze zitting het vruchtbaar karakter te geven, dat 't algemeen welzijn en het publiek belang eischen. Uwe regering kan, Sire, op onze loijale en ijverige medewerking rekenen, om dit gemeenschappelijk doel onzer volhardende pogingen te bereiken."

In de zitting der Kamer van gister, waarin dit ontwerp-adres is ingediend, heeft de heer *Devaux* mededeeling gevraagd aan den minister *Dedecker* van de gevolgen der uitvoering van de konventie van Antwerpen, in hoeverre hare niet toepassing en de niet willige medewerking der geestelijkheid te wijten is aan den wil der besturende bureaux of der hooge geestelijken, en wat de redenen zijn dier onwilligheid.

De inlichtingen daarop zullen morgen gegeven worden, en aan de diskussien over het adres nog meer belang verleenen.

— De stoomboot **la Belgique**, in de vaart gebragt van Antwerpen op New York is in laatstgenoemde haven in erbarmelijken staat aangekomen, zoodat de terugreis niet te maken is, en een nader onderzoek omtrent den bouw zal worden ingesteld.

ADVERTENTIEN.

⁂ Den 17. September 1856 is tot mijne bittere droefheid nabij *St. Helena*, op zijn terugreis naar Nederland overleden, mijn geliefde Echtgenoot, Jonkheer P. H. REIJNST, Indisch Ambtenaar met verlof, in den ouderdom van 25 jaren.

J. VAN DEN BOSCH.
Douairière REIJNST

Eenige kennisgeving.

⁂ Bij vonnis der Arrondissements Regtbank te Utrecht, van 12 November 1856, is aan den Heer JOHANNES PIETER MUNTING, wonende te Utrecht, verleend opheffing der Curatele, waaronder hij bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Amersfoort, van 10 Februarij 1847, op zijn eigen verzoek is gesteld.

Mr. A. S. VAN HENGELAAR,
Procureur.

COLLEGIUM MUSICUM ULTRAJECTINUM.
AMAT ALTA SILENTIA MUSA.

1ste STADS-CONCERT

Onder directie van den heer *KUFFERATH.*
Op ZATURDAG 22 November 1856,
in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

Programma.

Eerste Deel.

1. Eerste Symphonie van *L. von Beethoven* (C. Dur).
2. Eerste deel uit het Concert van *L. von Beethoven*, voor viool, uit te voeren door den Heer OTTO VON KÖNINGSLÖW.
3. Recitativ und aria für eine Bass-Stimme mit begleitung von Orchester von *W. A. Mozart*, te zingen door den Heer K. A. CRAEYVANGER.
4. Ouverture Ruy Blas van *F. Mendelsohn Bartholdy.*

Tweede Deel.

1. Ouverture Anacreon van *L. Cherubini.*
2. Rêverie, van *H. Vieuxtemps*, uit te voeren door den Heer OTTO VON KÖNINGSLÖW.
3. Air de l'Opéra *Les Vêpres Siciliennes*, Musique de *Verdi*, te zingen door den Heer K. A. CRAEYVANGER.
4. Fantaisie über Ungarische National-Melodien, van *H. W. Ernst*, uit te voeren door den Heer OTTO VON KÖNINGSLÖW.

Aanvang ten 7 ure.

Entréekaartjes à *f* 1,50 zijn te verkrijgen bij den Heer RAHR, en den avond van het Concert aan de deur van het Gebouw. De Secretaris,
L. W. A. BESIER.

⁂ Op morgen Zaturdag den 22. November 1856, des namiddags ten één ure, zal men te Utrecht, achter St. Pieter, in het lokaal van verkoopingen, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een bunder, 66 roeden, 50 ellen allerbest WEI- en HOOILAND, en No. 2, zes bunders, 25 roeden, 70 ellen uitmuntend WEI- en HOOILAND, gelegen op Galekop, in de gemeente Oude Rijn, belend door den Heer *van Zijll van den Ham* en de Wed. *Eskes*; — te aanvaarden Kersmis e. k., eerst afzonderlijk en daarna in massa. Breeder bij billetten en nader onderrigt, ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

⁂ Op morgen Zaturdag den 22. November 1856, 's namiddags ten 1 ure, zal in het Locaal van Verkoopingen, te Utrecht achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

Een perceel uitmuntend WEI- en HOOILAND, groot 7 B., 11 R., 90 Ellen, gelegen onder de Gemeente Achttienhoven, strekkende van den Loevenhoutschen dijk, tot aan den Gageldijk, belend aan de eene zijde een eigendom van den Baron *van Boetselaer van Dubbeldam* en aan de andere zijde van *C. W. de Groot.* — Te aanvaarden den 1^0^. December 1856.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris DUIJFJES te Utrecht.

⁂ Men zal op morgen Zaturdag, den 22 November 1856, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen in het openbaar verkoopen:

Twee HUIZEN, met Stallen, Hooiberg, Erf en Grond, benevens een grooten vruchtbaren Tuin of Warmoeziershof, beplant met vele Vruchtboomen, alles staande en gelegen te Utrecht, buiten de Tolsteegbarrière, ten Oosten van den Vaartschen Rijn; de gebouwen geteekend wijk K, no. 64; eerst in vier perceelen, daarna in twee combinatien en eindelijk in eene massa.

En ongeveer vier bunders uitmuntend WEILAND, gelegen in de gemeente Jutphaas, op *Hoograven.* Breeder bij billetten, en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

⁂ Op Dingsdag den 25. November 1856, des morgens ten 11 ure, zal in de zaal nevens den Schouwburg, aan het Vreeburg te Utrecht, publiek worden verkocht:

Eene partij **fijn Laken** en **Broekstoffen**, divers **Porcelein**, **Kristal**, **Glas-** en **Aardenwerk**, alsmede eenige **Meubelen** en **Huisraad**. Te zien 's morgens voor den verkoop.

HOUTVEILING OP OOSTBROEK.

⁂ De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeijst, zal Woensdag 3 December 1856, op het Buitengoed *Oostbroek*, in de gemeente de Bilt, publiek verkoopen: Eene aanzienlijke partij zware EIKEN, BEUKEN en andere BOOMEN, HAKHOUT, droog BRANDHOUT, enz.

VERKOOPING

⁂ op Donderdag 11 December 1856, voormiddags 10 ure, ten huize van den Kastelein *van Hennekeler*, aan de Groenekan, gemeente Maartensdijk, van zwaar Eiken-Elzen HAKHOUT, 50 zware gave Beuken BOOMEN, Eiken BOOMEN, en eenige gehakte SPAREN, op *Boom en Bosch*, *de Akkerlanden*, *Beukburg* en aan het Leijensche pad, in de gemeente Maartensdijk. Nadere informatiën te bekomen ten kantore van de Notarissen DE GRAAF en VAN MEERLANT, te Utrecht.

⁂ Tegen Mei 1857, *te Koop* of *te Huur*, Een goed onderhouden HEERENHUIS, staande op den besten stand van het Dorp Jutphaas, aan de Rijnvaart, bij Utrecht. Te bevragen ten kantore van den Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, Lange Nieuwstraat, A. 573 te Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP:

⁂ Een aangenaam gelegen HUIS met TUIN, KOEPEL en SCHUUR, aan de wandelingen of het nieuwe werk te Utrecht, goed betimmerd en net onderhouden. Het Huis heeft drie Benedenkamers, Zolder met twee afgeschoten Kamertjes, Keuken, Kelder, enz. enz. Te aanvaarden Februarij of Mei e. k., en te bevragen bij den Notaris DWARS, te Utrecht. Brieven franco.

A T T E N T I E!

⁂ Men vraagt in eene soliede Tabaks Affaire een LEERLING. Adres onder franco brieven lett. W. bij de Boekhandelaresse Wed. J. R. VAN ROSSUM, te Utrecht.

WINKELMEID GEVRAAGD.

⁂ Er wordt gevraagd, om ten spoedigste in dienst te treden, iemand van middelbaren leeftijd, om in eene Kruideniers of Kom-en-Eisch Winkel te helpen; vereischten zijn: schrijven en vlug rekenen. Er zal alleen gelet worden op eigenhandig geschreven brieven, met duidelijke opgaaf van ouderdom, godsdienst en waar informatiën te bekomen zijn. Adres franco lett. A. bureau dezer Courant.

Marktberigten.

Schiedam, 20 November. Granen. Verkocht: Rogge, 142 ♂ Archangel *f* 249 6/w. Gerst: 130 ♂ Manheim *f* 245 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 25,00; Jenever id. *f* 30,50; Amsterd. proef *f* 31,75, zonder de belasting.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Nov.	Uur	Wind-rigt	Wind-kr. N. ♂	Barom. bij 0°	Ther F	Afwijk. d. temp	Vochtigh	Gev regen	Aanmerkingen
20	2	nw.	5 0	757.54	48.2	+ 3 8	0.87	2.8	Bewolkt.
	10	wnw.	3.0	58.23	43.2		88	0.9	Zw. bew. regen.
21	8	no.	2 5	65.02	36.7		93	1.2	Betrokken.

AMSTERDAM 20 November 1856.

NEDERLAND.			
Werkel. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$ pCt.	63	$63\frac{1}{16}$	63
dito dito . . . . . . 3 „	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{16}$
dito dito . . . . . . 4 „	$94\frac{1}{8}$	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{8}$
Amortisatie-Sijndikaat $3\frac{1}{2}$ „	$89\frac{1}{2}$		
Handelmaatschappij . $4\frac{1}{2}$ „	133		
Leen. Holl. Spoorweg . . .	$98\frac{1}{2}$		
Aand. Rijn-Spoorweg $4\frac{1}{2}$ „	100		
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Co.* 5 „	$102\frac{5}{8}$		
Obligat. 1828 & 1829 5 „	$101\frac{5}{8}$		
Certifikaten 1840. . . 4 „	$83\frac{1}{2}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4 „	83		
dito Adm. te Lond. $4\frac{1}{2}$ „	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{7}{8}$
Cert. van Assign. . . 6 „	$62\frac{3}{8}$		
POLEN.			
Aand. 1835, fl. 500	$152\frac{1}{2}$		
Obligatien. . . . . . . 4 pCt.	$76\frac{1}{8}$		
SPANJE.			
Obligatien . . . . . . $1\frac{1}{4}$ pCt.	23	$23\frac{1}{16}$	23
dito . . . . 3 „	$41\frac{3}{16}$	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{1}{4}$
Binnenl. Schuld . . . 3 „	$36\frac{13}{16}$	37	$36\frac{13}{16}$
Amortisable	$6\frac{1}{16}$		
Bewijzen Koepons . . .	$5\frac{5}{16}$	$5\frac{3}{8}$	
OOSTENRIJK.			
Oblig. bij *Goll en Co.* 5 pCt.	$78\frac{3}{4}$		
dito dito. . . . . . . 4 „	$61\frac{1}{2}$		
Oblig. Metaliek . . . 5 „	$73\frac{7}{16}$	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{7}{16}$
Oblig. N. . . . . 5 „	$82\frac{3}{4}$	$83\frac{1}{8}$	$82\frac{3}{4}$
dito dito La B. 54 . 5 „	$82\frac{3}{4}$	$83\frac{1}{8}$	$82\frac{3}{4}$
dito dito . . . . $2\frac{1}{2}$ „	$38\frac{1}{8}$	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{1}{8}$
BELGIE.			
Certifik. bij *Rotschild* $2\frac{1}{2}$ pCt.	$50\frac{13}{16}$		
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	$43\frac{15}{16}$	$44\frac{1}{16}$	44
AMERIKA.			
Venez. Oblig. 6 pCt., nu $4\frac{1}{4}$ „	$33\frac{5}{8}$	$33\frac{11}{16}$	
Grenada, Oblig. . . . 3 „	$20\frac{7}{16}$	$20\frac{5}{8}$	
Mexiko, Obl. 1854 £ 100 3 „	$20\frac{5}{8}$	$20\frac{13}{16}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.